

ΓΝΩΜΗ

Η δύναμη της συναίνεσης

Όπως διαφαίνεται, οι πολιτικές δυνάμεις είναι έτοιμες να επιλύσουν ένα μείζον ζήτημα δημοκρατίας, δηλαδή το επιτρεπτό άσκηση του εκλογικού δικαιώματος των ελλήνων και των ελληνίδων εκλογέων εκτός της επικράτειας. Μάλιστα, αντιλαμβάνομαστε ότι διαμορφώνεται ευρεία συναίνεση στη θέση που και εμείς, από τούτες εδώ τις σελίδες, υποστηρίξαμε, ότι δηλαδή η ψήφος αυτή έχει την ίδια νομική ισχύ με κάθε άλλη ψήφος πολίτη. Η λαϊκή κυριαρχία δεν τεμαχίζεται. Αμφότερες οι εξελίξεις εναρμονίζονται με τη μα-

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΠΑΠΑΞΗΠΡΟΥ

κρά παράδοση του ελληνικού συνταγματισμού, που θέλει να μη γίνονται εκπτώσεις στη λαϊκή συμμετοχή στις εκλογικές διαδικασίες. Η ευρεία συμμετοχή, και μάλιστα υπό όρους ισότητας, ήταν πάντα πηγή ευκαιριών και δυνάμεις για τους κοινοβουλευτικούς μας εκπροσώπους. Είναι επίσης θετικό ότι στη διενεργούμενη αναθεώρηση του Συντάγματος (άρθρο 54) λαμβάνεται πρόνοια ώστε η νέα ρύθμιση να μην εγείρει επιφυλάξεις συνταγματικότητας και, ιδίως, να καθίσταται συμβατή με το εκάστοτε ισχύον εκλογικό σύστημα. Για παράδειγμα, εάν παύσει ο αριθμός των εδρών να καθορίζεται αποκλειστικά από τη δύναμη σε επίπεδο επικράτειας, θα είναι αναγκαία η οργάνωση εκλογικών περιφερειών αποδήμων (άλλως, θα πρέπει η ψήφος τους να συνυπολογίζεται στις οικείες περιφέρειες εσωτερικού).

Το μεγαλύτερο πρόβλημα που παραμένει είναι εάν επιτρέπεται να τεθούν – ακριβώς και με την αναθεώρηση του άρθρου 54 – ουσιαστικοί όροι στους πολίτες που θα μπορούν να ψηφίσουν στην αλλοδαπή. Το ζήτημα εκτέθηκε σε διευθετικό άρθρο του Ευάγγελου Βενιζέλου σε τούτες τις σελίδες εκχές. Νομίζουμε, δύο είναι τα εμπόδια. Το πρώτο αφορά τη θεματική οριοθέτηση της αναθεωρητικής εξουσίας της παρούσας Βουλής, καθώς δεν έχει κριθεί αναθεωρητέο το κρίσιμο εν προκειμένω άρθρο 51 (που ρυθμίζει την ψήφο εκτός επικράτειας). Είναι αμφίβολο εάν μπορεί το αναθεωρούμενο άρθρο 54 να ρυθμίσει αυτό το ζήτημα, και δη να θέσει ρύθμιση που ευθέως θα αντικείται στη ρύθμιση του άρθρου 51. Δεύτερον, επί της ουσίας, όταν ένα δημοκρατικό κράτος αποφασίζει να διευκολύνει τους πολίτες του να ψηφίζουν εκτός της επικράτειας, δεν δύναται να ψηφιστεί υπόψη αξιολογήσεις για το πόσο σκόπιμο είναι να ψηφίζει ή όχι κάποια κατηγορία πολιτών. Τα κριτήρια που θέτει για την οργάνωση της διαδικασίας πρέπει να συναρτώνται λογικά και θεμιτά με την ανάγκη του πολίτη προς διευκόλυνση (όπως για παράδειγμα η διευκόλυνση που παρέχει η αντιπροσώπος της δικαστικής Αρχής όταν εξέρχεται του εκλογικού τμήματος για να λάβει την ψήφο πολίτη που λόγω ειδικών αναγκών δεν έχει πρόσβαση στο τμήμα) ή με τεχνικά ζητήματα οργάνωσης και διασφάλισης των αρχών της ψηφοφορίας. Με αυτές τις σκέψεις ορεβόουμε να ενθαρρύνουμε και να είμαστε αρωγοί στην προσπάθεια ορθής και συνάμα συναινετικής αντιμετώπισης αυτού του χρόνιου προβλήματος.

Ο Νίκος Παπαξήπου είναι επικύρος καθηγητής Δημοσίου Δικαίου στη Νομική Σχολή του ΕΚΠΑ

Βερολίνο

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΙΑΣ

Απογοήτευση, θυμός, οργή. Σε αυτή την κλίμακα κινούνται οι αντιδράσεις των Ελλήνων που ζουν στη Γερμανία στις προτεινόμενες ρυθμίσεις για τη συμμετοχή των αποδήμων Ελλήνων στις εθνικές βουλευτικές εκλογές.

Το αίτημα είναι τόσο παλιό όσο και η μετανάστευση. Η ελληνική πολιτεία με καθυστέρηση δεκαετιών επιχειρεί να υλοποιήσει τη συνταγματική επιταγή για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος αποδήμων από τον τόπο διαμονής τους. Η πρόταση αναθεώρησης του άρθρου 54 του Συντάγματος που κατέθεσε χθες ο υπουργός Επικρατείας κ. Γεραπετρίτης προβλέπει προϋποθέσεις, όπως η κατοχή ΑΦΜ, ο χρόνος απουσίας από τη χώρα ή η παρουσία στη χώρα για ορισμένο χρόνο στο παρελθόν. Επίσης ορισμένες θέσεις των ψηφοδέλτιων Επικρατείας των κομμάτων θα καταλαμβάνονται υποχρεωτικά από τον Ελληνισμό της Διασποράς, ενώ μπορεί να καθιερώνονται μία ή περισσότερες εκλογικές περιφέρειες Αποδήμων Ελληνισμού.

Η κυβερνητική πρόταση βασίζεται στη συμφωνία στη διακομματική επιτροπή, που είχε καταδικαστεί ομόθυμα από τους αποδήμους και τις οργανώσεις τους. Ο αρμόδιος για τον Αποδήμο Ελληνισμό υφυπουργός Εξωτερικών Αντώνης Διαματάρης χαρακτήρισε «σοβαρό λάθος, αν όχι και ντροπή» το όριο των 35 ετών.

«ΕΚΤΟΣ ΤΟ 90% ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ». «Η απόφαση αυτή το μόνο που προσφέρει είναι να χωρίσει τους Έλληνες στο εξωτερικό δημιουργώντας Έλληνες με ημερομηνία λήξης» λέει ο Μανώλης Κουιουμουτζής από το Μόναχο, πρόεδρος του Παγκόσμιου Συμβουλίου Κρήτων, το οποίο έστειλε σχετική επιστολή στον υφυπουργό Εξωτερικών.

«Η ρύθμιση αφήνει εκτός πάνω από το 90% των Ελλήνων της Διασποράς» λέει ο Φαίδων Κοτζιάμποπουλος, πρόεδρος του Γερμανοελληνικού Επιχειρηματικού

Ψήφος αποδήμων

Κραυγή αγωνίας από τη Γερμανία

Σφοδρές αντιδράσεις των ελλήνων ομογενών για το κυβερνητικό νομοσχέδιο που αφορά τη συμμετοχή τους στις εθνικές βουλευτικές εκλογές ■ Ποια είναι η ρύθμιση που «αφήνει εκτός το 90% της Διασποράς»

Συνδέσμου (DHW) με έδρα την Κολωνία. «Πώς είναι δυνατόν να βάζουν τέτοιες προϋποθέσεις για τη συμμετοχή ελλήνων πολιτών που διαμένουν εκτός Ελλάδος, όταν οι ίδιοι αν ταξιδέψουν και βρεθούν στην Ελλάδα θα μπορούν να ψηφίσουν ανεξάρτητα από το αν έλειπαν πάνω από 35 χρόνια, δεν δούλεψαν ποτέ στην Ελλάδα και δεν έχουν ΑΦΜ;» διερωτάται. «Οι μάσκες έπεσαν» προσθέτει. «Δημιουργούν χωρίς λόγο κάστες πολιτών, διχάζουν τον Ελληνισμό και απομακρύνουν όλα τα δημοκρατικά ευαισθητοποιημένα Ελληνόπουλα που διατηρούν ισχυρούς φιλικούς και οικογενειακούς δεσμούς με την Ελλάδα».

«Οι ελληνικές κοινότητες της Ευρώπης και οι ομοσπονδίες τους έβηταν συνεχώς το αίτημα της ψήφου και ζητούσαν τη λύση του» λέει ο Κώστας Καρράς, πρόεδρος της Ένωσης Ελλήνων Επιστημόνων Βάδης-Βυρτεμβέργης με έδρα τη Στουτγάρδη. Η Ομοσπονδία Ελληνικών Κοινοτήτων (ΟΕΚ), της οποίας είχε διατελέσει πρόεδρος, το θέτει από το 1978. «Από τότε έχουν περάσει

πάνω από 40 χρόνια. Η Ελλάδα, η χώρα που γέννησε τη Δημοκρατία, δεν κατάφερε μέχρι σήμερα να λύσει ένα πρόβλημα που το μικρό και νεογέννητο Κόσσοβο έχει ήδη λύσει» λέει ο Κώστας Καρράς.

«Εκφοράζουμε με τον πιο έντονο τρόπο τη διαφωνία μας» λέει ο Παναγιώτης Ματλής, πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας Βερολίνου. «Η πρόταση της διακομματικής επιτροπής αποκλείει ολόκληρες γενιές αποδήμων, από τη γενιά της πρώτης μετανάστευσης μέχρι και χιλιάδες νέους σε ηλικία που δεν σπούδασαν στην Ελλάδα».

«ΔΙΔΟΥΠΟΡ ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ». Είναι υποχρέωση της πολιτείας, ότι των αποδήμων, να εκκαθαρίσει τους εκλογικούς καταλόγους. Και πρέπει να συγκεραστούν διαφορετικές πραγματικότητες των Ελλήνων σε χώρες-εθνικά χωνευτήρια όπως ΗΠΑ, Καναδάς, Αυστραλία, και εκείνοι στις χώρες της Ευρώπης όπου έχουν δικαίωμα ψήφου στις δημοτικές εκλογές και στις ευρωεκλογές, όχι όμως στις εθνικές εκλογές. Η

ΠΟΙΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΑ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

Συνταγματική αλλαγή και νόμος σε

ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΔΗΜΟΥ

Πρώτα η συνταγματική αναθεώρηση και έπειτα η χορήγηση δικαιώματος ψήφου στους Έλληνες του εξωτερικού από τον τόπο διαμονής τους «κλειδώσει» για το κυβερνητικό επιτελείο, που θα συζητήσει σήμερα αναλυτικά στο Υπουργικό Συμβούλιο στο Μαξίμου τον προγραμματισμό του νομοθετικού έργου μέχρι το τέλος του έτους. Οι σχετικές διατάξεις, όπως λένε κυβερνητικές πηγές, θα καταρτιστούν άμεσα «χωρίς εκπλήξεις, με προσθήκες ή αφαιρέσεις» στο πλαίσιο όλων όσων συμφωνήθηκαν κατ' αρχάς στις πρόσφατες συνεδριάσεις της διακομματικής επιτροπής. Αυτό σημαίνει, μεταξύ άλλων, ότι «καίγεται» οριστικά

και δεν θα προβλέπεται με κανέναν τρόπο η επιστολική ψήφος. Το υπό κατάρτιση νομοσχέδιο αναμένεται να τεθεί προς ψήφιση εντός του Δεκεμβρίου, αμέσως μετά την ολοκλήρωση της συνταγματικής αναθεώρησης. Άλλωστε ο δρόμος ανοίγει μετά και την κατάθεση από τη ΝΔ στην Επιτροπή Συνταγματικής Αναθεώρησης συγκεκριμένης πρότασης με στόχο να θωρακιστούν συνταγματικά οι περιορισμοί και οι ρυθμίσεις που συζητήθηκαν μεταξύ κυβέρνησης και εκπροσώπων των κομμάτων στις πρόσφατες συσκέψεις στο υπουργείο Εσωτερικών.

Στο τραπέζι του σημερινού Υπουργικού Συμβουλίου θα μπου ουσιαστικά οι τέσσερις βασικοί άξονες του νομοσχεδίου. Ειδικότερα θα προβλέπεται: ισότιμη ψήφος

των Ελλήνων του εξωτερικού, δηλαδή θα προμετράται στο τελικό εκλογικό αποτέλεσμα, 15 βουλευτές Επικρατείας (από 12 σήμερα), μόνο αντιπροσώπων ψήφου στα εκλογικά τμήματα που θα σπηθούν με ευθύνη των προξενικών Αρχών και εκλογικοί καταλόγοι για τους Έλληνες που έχουν μείνει για δύο χρόνια στην Ελλάδα τα τελευταία 35 χρόνια. Κατά τις ίδιες πηγές, η διετής διαμονή θα αποδεικνύεται με μια απλή διαδικασία μέσα από οποιοδήποτε δημόσιο έγγραφο.

Με βάση την πρόταση στην Επιτροπή Συνταγματικής Αναθεώρησης που συζητήθηκε χθες, θα προστεθεί νέα παράγραφος στο άρθρο 54: «Με τον νόμο της παραγράφου 4 του άρθρου 51 μπορεί να τίθενται προϋποθέσεις στην άσκηση